



**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-275/16-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Pavlov, okres Břeclav, příspěvková organizace
Sídlo	Pavlov, 23. dubna 10, 692 01 Mikulov
E-mail právnické osoby	jitka.ponuchalkova@seznam.cz
IČ	75024462
Identifikátor	600111822
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Jitkou Poňuchálkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Obec Pavlov
Místo inspekční činnosti	Pavlov, 23. dubna 10 a Horní Věstonice 135
Termín inspekční činnosti	23., 24. a 26. 2. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola Pavlov, okres Břeclav, příspěvková organizace (dále „škola“ nebo „MŠ“) měla dvě věkově heterogenní třídy s celodenním provozem od 7:00 hodin do 15:45 hodin, z nichž jedna byla umístěna na odloučeném pracovišti v 6 km vzdálených Horních Věstonicích.

Obě budovy MŠ se nacházely v „Chráněné krajinné oblasti Pálava“ u Novomlýnských nádrží. Zvláštností obou tříd bylo, že v jejich těsné blízkosti byly velké archeologické vykopávky a zřícenina hradu „Děvín“.

Přízemní budova školy v Pavlově, kde sídlí i ředitelství, byla po celkové rekonstrukci i částečné úpravě prostorné školní zahrady. V Horních Věstonicích byla třída umístěná ve starší patrové budově společně s místní knihovnou. Pro vzdělávání dětí měla k dispozici většinu jejich prostor i menší školní zahradu.

Předškolní vzdělávání v MŠ probíhalo podle *Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* s motivačním názvem „Náš svět“ (dále „ŠVP PV“), který ředitelka školy vydala v roce 2013 a zveřejnila ho v šatnách dětí. Pro jeho realizaci zajistila v roce 2015 dostatek finančních prostředků.

V současné době byl nejvyšší povolený počet 50 dětí. V době inspekce se v MŠ vzdělávalo 48 dětí, z nichž 25 bylo v Pavlově a 23 v Horních Věstonicích. Z celkového počtu přijatých dětí bylo 19 v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

Součástí obou budov byla vlastní školní jídelna. Zákonní zástupci dětí platí ve školním roce 2015/2016 měsíční úplatu za předškolní vzdělávání ve výši 200,- Kč.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Dobrým předpokladem pro další rozvoj školy byla jasně nastavená její strategie v materiálních podmínkách, které se od předchozí inspekční činnosti výrazně zlepšily. Škola v této oblasti účinně spolupracovala nejen se zřizovatelem, ale i s rodiči a podnikateli, kteří se finančně i formou sponzorských darů aktivně spolupodíleli na zlepšování materiálního zázemí pro vzdělávání dětí. Tato jejich podpora se promítla do podnětného interiéru školy, který zajišťoval pro vzdělávání dětí bezpečné prostředí. Obě třídy byly vybavené účelným nábytkem, jehož variabilita spolu s dostatečně velkými prostory podporovala nejrozumnější skupinové a individuální činnosti dětí. Pracoviště v Pavlově mělo dokonce bezbariérový přístup. Budova školy v Horních Věstonicích byla velmi členitá. To kladlo značné nároky na organizaci a bezpečnost dětí, ale tuto situaci škola velmi dobře zvládla. Problematické bezpečnosti věnovala velkou pozornost, což vyplynulo z předložených písemných dokumentů. Pravidelně vyhodnocovala bezpečnostní rizika a vhodnou formou děti poučovala o možných nebezpečích.

Rovněž MŠ srozumitelně formulovala koncepci svého celkového rozvoje i strategii vzdělávání ve ŠVP PV. Tento dokument byl v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Hlavním záměrem ŠVP PV byla podpora ekologického vzdělávání dětí, k jehož naplňování významně napomáhala umístění MŠ. Dokument sice podporoval integrované vzdělávání, ale navazující plány ve třídách svým pojetím s ním netvořily logicky provázaný celek. Z předložených dokumentů bylo zřejmé, že škola neměla ujasněné plánování z hlediska dílčích cílů a naplňování klíčových kompetencí. Rovněž účinnost dobře nastaveného evaluačního systému v ŠVP PV snižovalo jeho nedůsledné provádění, málo vypovídající výstupy a chybějící opatření pro zlepšování kvality vzdělávání.

Ředitelka školy měla v oblasti řízení dlouholetou praxi. Tím, že byla ve funkci již od 26. srpna 1991, nemusela absolvovat funkční studium pro ředitelky, což se promítlo do nižší úrovně jejího řízení školy. V oblasti právních předpisů se ředitelka sice hodně vzdělávala, ale nedokázala je vhodně aplikovat do praxe. Přestože rozložení jednotlivých pracovišť bylo velmi náročné z hlediska zajištění provozu a řízení, veškeré kompetence si ponechala. Velké množství povinností a k tomu navíc kumulace dvou funkcí (zastávala i funkci vedoucí školní jídelny) nepříznivě ovlivňovaly efektivitu řízení školy. To mělo dopad i na kvalitu vedené dokumentace, která měla nižší úroveň. Školní řád neobsahoval

všechna pravidla k organizování vlastní činnosti a navíc nebyl zpracován v souladu s právním předpisem. Rovněž další vnitřní směrnice (úplata za předškolní vzdělávání, školní matrika, kritéria k přijímání dětí) byly vypracovány po formální stránce méně kvalitně a ředitelka školy je dlouhodobě průběžně neaktualizovala. V průběhu inspekční činnosti výše uvedené vnitřní směrnice upravila a ke zjištěným nedostatkům přijala bezodkladné opatření. Málo promyšleně ředitelka využívala i pedagogickou radu jako svůj poradní orgán, neboť důsledně nepřijímala účinná opatření ke zkvalitnění vzdělávání. To nepodporovaly ani málo četné hospitace, protože neposkytovaly učitelkám účinnou zpětnou vazbu z hlediska inovace vzdělávacího procesu, zejména v oblasti uplatňování moderních pedagogických přístupů a metod práce. Efektivitu odborného vedení snižovala i skutečnost, že ředitelka školy se sice profesně rozvíjela, ale její vzdělávání bylo většinou jen nahodilé a nesystematické.

Od předchozí inspekční činnosti se však ředitelce podařilo zkvalitnit informační systém a personální podmínky, což bylo velmi dobrým předpokladem pro naplňování ŠVP PV. Všechny čtyři učitelky včetně ředitelky byly odborně kvalifikované a měly celé pracovní úvazky, které však ředitelka nedokázala promyšleně využít ve prospěch systematického vzdělávání dětí a uspokojování jejich potřeb (bezpečí, jistota, stálost). V některých dnech v průběhu týdne se ve třídách vystřídal při vzdělávání dětí až 3 učitelky a navíc jejich souběžné působení v době odpoledního odpočinku dětí bylo neefektivní. Pozitivem v činnosti školy však bylo časté a kvalitní další vzdělávání učitelek, které však získané poznatky zatím nedokázaly uplatnit při vzdělávání s dětmi.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu školy mají očekávanou úroveň. Oblast řízení školy vyžaduje zlepšení.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

MŠ při přijímání dětí postupovala v souladu s právními předpisy a zajišťovala všem dětem rovné příležitosti ke vzdělávání.

Průběh vzdělávání pozitivně ovlivňovalo kvalitní vybavení učebními pomůckami, které přispívaly k rozvoji matematické, čtenářské a především přírodovědné gramotnosti. Rovněž přiměřeně vysoký a otevřený nábytek umožňoval dětem volný přístup k hračkám a didaktickým pomůckám. Z hlediska zdraví dětí byl velmi přínosný zcela funkční pitný režim, dostatečná délka pobytu venku a vybavení tříd dětským sedacím nábytkem, který byl přizpůsobený rozdílné výšce dětí.

Při vzdělávání se učitelky zaměřovaly více na plnění tematických okruhů bez logické souvislosti k dílčím cílům. Vzdělávání bylo členěno na spontánní a řízené činnosti, které nebyly vzájemně propojené. Řízené aktivity občas převažovaly nad spontánními, jejichž rozvíjení a podněcování učitelky většinou opomíjely. V průběhu dne dětem sice nabízely činnosti, ale jejich nabídku důsledně nepřizpůsobily individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Rovněž přípravu pro vstup do základního vzdělávání neměly zcela ujasněnou a věnovaly jí menší pozornost. Při vzdělávání se výrazněji zaměřily na plnění verbálně zadaných jednotných úkolů. Orientovaly se více na výkon dětí a na předávání hotových poznatků. S dětmi komunikovaly otevřeně a klidně. Jejich verbální projev však někdy převažoval. Děti hodnotily pozitivně, ale k sebehodnocení je vedly jen ojediněle. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se však projevovala vzájemná zdvořilost a ohleduplnost.

Celkovou kvalitu vzdělávání snižovaly méně účinné pedagogické metody a formy práce, které málo podporovaly dětskou zvědavost, potřebu zkoumat a objevovat. Většinou byly založené na vysvětlování a poučování. Činnosti probíhaly se všemi dětmi současně bez

jejich aktivní spoluúčasti a samostatného rozhodování. Nastavená organizace činností v průběhu dne málo respektovala současné požadavky na integrované a individualizované vzdělávání, což se promítlo do nižší úrovně autonomního chování dětí. Uplatňovaný pedagogický styl poskytoval dětem menší prostor pro volnou hru, samostatnost a řešení problémů. K podpoře aktivity a úspěšnosti dětí nepřispívaly ani nepřiměřeně dlouhé řízené činnosti, které málo respektovaly věkové a individuální schopnosti a možnosti dětí. Při společně organizovaných aktivitách měly děti vytvořený malý prostor pro spolupráci, rozvoj fantazie a představivosti. Plynulost organizace vzdělávání narušovaly hromadně organizované přechody mezi činnostmi, při kterých děti často pasivně čekaly jeden na druhého. V Horních Věstonicích navíc několikrát denně společně přecházely do jídelny v přízemí budovy. Organizace činností nebyla vždy dobře promyšlena ani z hlediska dodržování psychohygienických zásad, neboť bezprostředně po jídle byly nevhodně zařazovány pohybové aktivity.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu školy vyžaduje zlepšení.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

Výsledky vzdělávání dětí měly celkově dobrou úroveň, která odpovídala očekávaným výstupům stanoveným v ŠVP PV. Učitelky sledovaly a zaznamenávaly vzdělávací výsledky všech dětí. Zavedený systém však nebyl dostatečně účinný, neboť získané informace nevyužívaly cíleně pro přípravu individualizované vzdělávací nabídky. Znalosti a dovednosti, které děti při činnostech prokazovaly, většinou odpovídaly jejich věku. Na dobré úrovni měly rozvinuty základy komunikativních kompetencí. K sobě navzájem se chovaly přátelsky, přirozeně mezi sebou komunikovaly. Spontánně povídaly o zážitcích ze svého okolí. Zvládaly postupovat podle pokynů, formulovat jednoduché otázky a pojmenovat věci kolem sebe. Při řešení běžných problémů se však obracely na dospělé. Děly se o hračky a společně je uklízely. Uměly vyjadřovat své představy a fantazii prostřednictvím výtvarného projevu, manipulací se stavebnicemi i hlinou. Chápaly základní číselné, prostorové a časové pojmy. Dovedly z paměti reprodukovat písničky a básničky. Zvládaly základní pohybové dovednosti, vědomě napodobovaly jednoduché pohyby podle vzoru. Na dobré úrovni měly rozvinutou jemnou motoriku. Uměly zacházet s předměty denní potřeby, správně držet příbor, psací a kreslicí potřeby. Dokázaly si organizovat činnosti, ale ne vždy si je mohly dle svého zájmu a tempa dokončit z důvodu zařazování společných řízených aktivit. Většinou měly upevněné základní hygienické návyky. Jejich zdvořilostní návyky byly na dobré úrovni. V sebeobsluze byly samostatné, přesto je někdy dospělí zbytečně obsluhovali. Dobré výsledky vykazovaly v oblasti čtenářské, matematické a zejména přírodovědné gramotnosti. Staraly se např. o vodní želvu, krmily ptáky, třídily odpad, účastnily se naučných vycházek s myslivcem, zapojily se do projektu *Recyklohraní, aneb uklid'me si svět*. K dobrým výsledkům vzdělávání přispívala dobrá spolupráce s rodiči, zejména každodenní kontakt s učitelkami, informace na nástěnkách a webových stránkách, pravidelné schůzky a společné akce. Prostřednictvím školního časopisu MŠ prezentovala výsledky své činnosti. Rodičům poskytovala také obvyklou poradenskou péči v případě vzdělávacích problémů dítěte. Zpětnou vazbu od rodičů MŠ získávala z anonymních dotazníků. Zapojování školy do kulturních akcí organizovaných obcí obohacovalo vzdělávací nabídku ve třídách a v dětech pěstovalo sounáležitost s místem, kde žijí (např. vystoupení pro seniory, vítání občánků, lampionový průvod, atd.). Návštěvy v Základní škole Dolní Věstonice a občasně společné akce podporovaly bezproblémový přechod dětí k základnímu vzdělávání.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu školy mají očekávanou úroveň.

Závěry

a) *K silným stránkám školy patřily:*

- *prostorové a materiální podmínky,*
- *získávání dalších finančních prostředků pro zlepšování činnosti školy,*
- *aktivní spolupráce se zákonnými zástupci dětí a zřizovatelem, prezentace školy na veřejnosti,*
- *odborná kvalifikovanost pedagogického sboru a celé pracovní úvazky.*

b) *Zásadní a na místě neodstranitelný nedostatek byl:*

- *Školní řád.*

c) *Slabou stránkou školy byly:*

- *řízení školy v oblasti organizování, kontroly a metodického vedení,*
- *málo účinné metody a formy práce pro rozvoj osobnosti dítěte,*
- *organizace vzdělávání.*

d) *Ke zlepšení kvality vzdělávání ve škole Česká školní inspekce doporučuje:*

- *nastavit účinný způsob řízení školy a odborného vedení zaměstnanců vzhledem k naplňování koncepčních záměrů školy,*
- *zavést logicky provázaný systém plánování a využívat cíleně pedagogickou diagnostiku dětí pro individualizovanou přípravu vzdělávacích činností,*
- *uplatňovat účinné pedagogické metody a formy směřující k integrovanému pojetí předškolního vzdělávání,*
- *promyslet organizaci vzdělávání ve prospěch větší plynulosti,*
- *důsledně využívat získané poznatky z DVPP v průběhu vzdělávání.*

e) *Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2006 došlo:*

- *ke zkvalitnění personálních a materiálních podmínek pro vzdělávání,*
- *navýšení celkové kapacity školy na 50 dětí,*
- *zkvalitnění ŠVP PV z hlediska vývoje podmínek,*
- *vytvoření účinného vnitřního i vnějšího informačního systému.*

Řízení školy a kvalita průběhu předškolního vzdělávání se od poslední inspekce nezměnily a vyžadují přijetí opatření k jejich nápravě.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- **do 30 dnů odstranění zjištěného nedostatku podle Závěrů písmene b) a zaslání zprávy o odstranění,**
- **do 20 dnů přijetí opatření ke zlepšení stavu podle Závěrů písmene c) a zaslání zprávy České školní inspekci.**

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. *Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Pavlov č. j. 184/2009 ze dne 30. listopadu 2009*
2. *Výpis z rejstříku škol a školských zařízení IZO: 107605007 (mateřská škola) tisk ze dne 19. ledna 2016*
3. *Jmenování ředitelky školy do funkce Školským úřadem Břeclav s účinností od 26. srpna 1991 ze dne 23. srpna 1991, Potvrzení ve funkci ředitelky školy ze dne 2. května 2012*
4. *Žádost o povolení výjimky z počtu dětí v MŠ Pavlov od 1. 9. 2014 do 31. 8. 2016 ze dne 18. července 2014 včetně Povolení výjimky z počtu dětí zřizovatelem ze dne 18. července 2014*
5. *S 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2015 ze dne 13. října 2015 (2 kusy – MŠ Pavlov a MŠ Horní Věstonice)*
6. *Povolení výjimky z počtu dětí v MŠ (Pavlov) ze dne 18. července 2014, Rozhodnutí Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje o časově omezené výjimce z počtu dětí v prostorách MŠ Pavlov č. j. KHSJM 24800/2014/BV/HDM ze dne 18. června 2014*
7. *Organizační řád MŠ včetně přílohy 1 – 3 Organizační schéma mateřské školy a školní jídelny školní rok 2015/2016*
8. *Třídní kniha pro mateřské školy vedená ve školním roce 2015/2016 (2 kusy)*
9. *Plán hospitační činnosti pro školní rok 2015/2016, Kritéria pro hodnocení práce učitelky v souvislosti s pedagogickými zásadami, stanovenými v ŠVP, Záznamový arch pro hospitaci MŠ vedený od školního roku 2012/2013 do data kontroly (8 kusů), Záznam o provedené kontrole od školního roku 2014/2015 do data kontroly*
10. *Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Náš svět“ platný 2013- 2016*
11. *Třídní vzdělávací program školní rok 2015/2016, Hodnoticí list pro učitelku mateřské školy*
12. *Organizace dne v MŠ platná pro školní rok 2015/2016*
13. *Zápisy z pedagogické porady vedené od školního roku 2011/2012 do data inspekční činnosti*
14. *Školní řád mateřské školy s platností od 1. září 2015 - projednaný pedagogickou radou dne 31. srpna 2015 (podpisy všech zaměstnanců), seznámení zákonných zástupců a jejich podpisy z třídní schůzky ze dne 4. září 2015*

15. *Rozvrh pracovní doby pedagogických pracovníků* platný pro školní rok 2015/2016
16. *Seznam dětí MŠ pro školní rok 2015/2016 uvedený v třídní knize pro mateřské školy, Vstupní list dítěte (48 ks), Přehled docházky dětí třídy „Motýlků a Veverek“ platný pro školní rok 2015/2016, Záznam o dítěti (48 ks), Záznam o pohovoru učitelky s rodiči k předčasnému zápisu do ZŠ (1 ks), Zmocnění k odvádění dětí z MŠ platné pro školní rok 2015/2016*
17. *Školní matrika vedená v listinné podobě ve školním roce 2015/2016 - Evidenční list pro dítě v mateřské škole (48 ks)*
18. *Kritéria pro přijetí dítěte do mateřské školy na školní rok 2015/2016, Přihláška dítěte k zápisu do mateřské školy (48 ks), Rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání (48 ks), Dohoda – Délka pobytu dítěte v mateřské škole ve školním roce 2015/2016*
19. *Doklady o dosaženém nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků MŠ, osvědčení o dalším vzdělávání učitelek od školního roku 2012/2013 do data inspekční činnosti, Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školní rok 2015/2016*
20. *Pokyn ředitelky mateřské školy ke stanovení úplaty za předškolní vzdělávání ze dne 1. srpna 2010*
21. *Evaluační činnost vedená ve školním roce 2015/2016 – Vlastní hodnocení mateřské školy Pavlov od školního roku 2010/2011 do 2014/2015, Dotazník pro rodiče, Hodnocení třídy v MŠ (pololetní) 2015/2016*
22. *Školní časopis „Zvoneček“, Zápis ze schůzky mateřské školy s rodiči konané 4. 9. 2015 v Pavlově včetně prezenční listiny (seznámení se školním řádem)*
23. *Provozní řád ze dne 1. září 2006*
24. *Dokumentace k BOZ - Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí s účinností od 1. září 2012, Plán práce BOZP platný pro školní rok 2015/2016 bez datování, Bezpečnostní opatření při pobytu dětí v mateřské škole – interní předpis bez datování, Plán první pomoci – traumatologický plán ze dne 1. září 2013 (MŠ Pavlov), Plán první pomoci – traumatologický plán ze dne 1. září 2011 (MŠ Horní Věstonice), Kniha úrazů vedená od školního roku 2007/2008 (MŠ Hodní Věstonice), Kniha úrazů vedená od roku 1998 a Kniha úrazů vedená od školního roku 2015/2016 (MŠ Pavlov), Záznam o úrazu (dítěte, žáka, studenta), Oznámení o poskytnutí náhrady újmy z pojistné události ze dne 21. srpna 2015, Revizní zpráva zabudovaného a přenosného tělovýchovného nářadí na dětském hřišti ze dne 24. února 2016, Plán ozdravných opatření v prostorách budovy MŠ Pavlov v Pavlově a Horních Věstonicích, Personální zajištění úkolů BOZ s účinností od 1. září 2014, Bezpečnostní opatření při pobytu dětí v mateřské škole*
25. *Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. prosinci 2015 ze dne 3. února 2016, Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům ze dne 7. ledna 2016, Výpis zkrácené hlavní knihy 2015*
26. *Inspekční zpráva č. j. 12-1171/05-11087 ze dne 10. června 2005 a Inspekční zpráva č. j. ČŠI 1299/06-12 ze dne 17. října 2006*

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Tesaříková, školní inspektorka

Mgr. Hana Tesaříková v.r.

Bc. Magda Kuchařová, školní inspektorka

Bc. Magda Kuchařová v.r.

V Brně 7. března 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jitka Poňuchálková, ředitelka školy

Jitka Poňuchálková v.r.

V Pavlově 22. března 2016